

Bewaar het Pand

JAARGANG 58 • DONDERDAG 30 NOVEMBER 2023

21

Stil maar

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING VAN DE OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Stil maar

"Immers is mijn ziel stil tot God; van Hem is mijn heil"
[Psalm 62:2]

Hoe kan David in Psalm 62 toch zeggen dat zijn ziel stil is tot God? Want het stormt op dat moment juist in het leven van David! Maar hoe kun je als de weg anders gaat dan je hoopt, toch rust vinden bij God? Want dát zegt David: immers is mijn ziel stil tot God

Een onmogelijke stilte

We kunnen in dit leven allerlei verschillende soorten stiltes meemaken. Dat kan een *angstige stilte* zijn: een stilte voor de storm. Er kan ook een *geschokte stilte* zijn: als er iets ontzettends is gebeurd. Er kan ook een *heilzame stilte* zijn: je elkaar zonder woorden verstaat.

Maar nu gaat Psalm 62 zelfs over een stilte ten opzichte van God. En dan kan er een *opstandige stilte* zijn. Dat je zwijgt tegenover God, maar het van binnen zo bruist. Er kan ook een *berustende stilte* zijn, maar wat niet meer is dan een doffe berusting, zonder geloof.

Hier in Psalm 62 klinkt er een geloofsbelijdenis: *mijn ziel is stil tot God*. En dat terwijl David in grote nood verkeert. Absalom heeft een staatsgreep gepleegd. David moet vluchten. Simeï vloekt hem onderweg. En Achitofel en anderen op wie David vertrouwde, laten hem vallen als een baksteen.

Hoe kun je stil zijn tot God als je in je leven zulke onbegrepen wegen moet gaan? De één raakt in vertwijfeling. Een tweede wordt opstandig. Een derde moedeloos. Een vierde onverschillig. Maar bij alle verschillen komt het op hetzelfde neer: geen stilte. Geen rust. Geen vrede.

Een heerlijke stilte

Kan dat niet anders? Toch wel! Want te midden van alle moeite zegt David: en tóch is mijn ziel stil tot God. Zeker, hij heeft ook andere tijden gekend. Maar nu is hij niet opstandig. Wringt hij zich niet in duizend bochten om Absalom te bestrijden en om mensen op andere gedachten te brengen. David is stil tot God. Niet maar alléén met zijn mond. Maar tot in zijn ziel. Tot in zijn binnenste. Wat houdt dat dan in? Hij verwacht het in deze ogenblikken van zijn God. Van Zijn hulp. Van Zijn trouw. Van Zijn beloften. Van Zijn genade. Zo mag hij op Hem vertrouwen. Zelfs al begrijpt zijn ziel Hem niet. *Immers is mijn ziel stil tot God*. Dat is de taal van de geloofsovergave. Die krijg je niet op een cursus aangeleerd. Die kun je elkaar niet aanpraten. Die is nu alleen te verkrijgen in de omgang met de Heere. Want deze stilte is verbonden aan wat David in het vervolg belijdt: *van Hem is mijn heil*.

Dát is het wat David stilte doet vinden bij God. Daarom kan hij zwijgen, terwijl hij omhoog kijkt en zegt: maar van Hem is mijn heil. Mijn zaligheid. Mijn verlossing. Mijn Jesjoeja.

Mijn Jezus. Licht daar niet Davids geheim om ook in deze omstandigheden stil te kunnen zijn?

Hoe zal deze Borg en Middelaar op aarde leven? Jesaja zegt het: Hij zal niet schreeuwen, noch Zijn stem verheffen, noch Zijn stem op de straat horen laten. De kanttekeningen zeggen daarbij: zo droeg Hij in stilte de onvolmaakt-heden van de uitverkorenen. Zo zweeg Hij voor Kajafas. En voor Pilatus.

En zo zweeg Hij drie uur lang aan het kruis, totdat Hij de stilte verbrak: *Het is volbracht*. Daar aan de voet van het kruis wordt er nog steeds echte stilte gevonden. Daar waar ik ga erkennen wat ik ten diepste verdiend heb. Geen heil, maar onheil. Geen leven, maar de dood. Geen rust, maar onrust.

Een zegenrijke stilte

Wat een zegen is het als je zo door Woord en Geest wordt stil gemaakt. Voor het eerst en steeds opnieuw. Wat een zegenrijke stilte is het als je zo alles wat je overkomt, mag neerleggen bij de Heere. Rust, mijn ziel -stil mijn ziel-, Uw God is Koning, heel de wereld Zijn gebied! Hij verandert niet.

Wat een zegen is het om net als David alles tegen God te mogen zeggen. Je hart uit te storten voor Zijn aangezicht. Al je zonden. Al je zorgen. Al je vragen. Al je nood. Al je pijn. Al je klachten. Al je twijfels. Al je rouw. Al je verdriet. Alles wat je misschien tegen geen mens ooit durft te zeggen.

Wat een zegen is het om net als David daarbij ook jezelf onder handen te nemen. Jezelf aan te spreken. Want dat doet David ook: *Doch gij, o mijn ziel, zwijg Gode*. Omdat die stilte steeds weer wordt aangevochten. Zo weer weg kan zijn. Daarom moet het ook steeds weer klinken: *immers...*

Wat een zegen is het om je hart uit te storten voor de HEERE. Wat een zegen om net als David ook jezelf onder handen te nemen. Wat een zegen is het ook om elkaar op te wekken. Want dat doet David ook. Spreekt hij de mensen om hem heen aan: *Vertrouw op Hem te allen tijde, o gij volk!*

We moeten elkaar maar niet de put in praten. Dat is niet zo moeilijk. Maar laten we elkaar toch het Woord in praten! Om elkaar te wijzen op dit zegenrijke wonder van Psalm 62. Dat hoe onmogelijk het ook kan lijken dat er ooit stilte komt, het mogelijk is en zo heerlijk: want van Hem is mijn heil!

DS. W.L. VAN DER STAAIJ

VOOR DE JEUGD

Bij een bijzonder jubileum

Eén ding heb ik van de HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de lieflijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel - Psalm 27:4

Jonge mensen, op zaterdag 11 november mocht ik aanwezig zijn bij een bijzondere bijeenkomst ter gelegenheid van een bijzonder jubileum. De 94-jarige ds. M.C. Tanis, oud-voorzitter van Bewaar het Pand, mocht gedenken dat hij 70 jaar geleden op Urk werd bevestigd in het ambt van dienaar des Woords. Ik wil dat graag met jullie delen, omdat je zo kunt zien wat Psalm 92 zegt: 'In de grijzen ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn, om te verkondigen dat de HEERE recht is; Hij is mijn Rotssteen, en in Hem is geen onrecht.' Daar kun je nou echt jaloers op zijn.

Maarten Tanis werd geboren op 26 januari 1929 en woonde met zijn ouders in Rotterdam toen de oorlog uitbrak. Hij heeft daar het bombardement meegemaakt in mei 1940. Het heeft een onuitwisbare indruk op hem gemaakt. De dood was dichtbij. Maar de Heere kwam in zijn jonge jaren over met Zijn genade en liefde. Hij mocht ook de begeerte en de roeping van de Heere ontvangen om te verkondigen dat God goed is voor slechte mensen, door het geloof in Zijn Zoon de Heere Jezus Christus. Door genade is het waar geworden waarmee hij intrede deed: al de dagen van zijn leven wonen in het huis van de Heere, om Gods genade te aanschouwen, te onderzoeken en te verkondigen. 'En dat mag nu overblijven', zo zei hij in het interview met het Reformatorisch Dagblad: 'genade alleen.'

De bijeenkomst op 11 november werd geopend door ds. A. van Heteren uit Urk met een meditatie over Psalm 27:4, de tekst waarmee ds. Tanis als jonge dominee intrede deed in zijn eerste gemeente, Urk. Die vond plaats in het kerkgebouw dat in 1895 gebouwd is voor de Christelijke Gereformeerde Kerk op Urk en waar ds. Tanis op 6 november 1953 bevestigd werd door zijn oud-predikant ds. W.F. Laman.

Ouderling D. van Meeuwen van Sliedrecht sprak als vriend de jubilaris toe. Ook hij is afkomstig uit de gemeente Rotterdam-West en is gedoopt door ds. Laman. Hij nam ons mee in een denkbeeldige zondagse wandeling door het oude Rotterdam naar de kerk aan de Coloniastraat. Vele gebeurtenissen uit die grote gemeente met haar predikant kwamen naar boven, met name uit de oorlogsjaren. Ds. Laman heeft veel voor Rotterdam-West betekend en ook voor de jonge Maarten Tanis. Een bekende uitdrukking van ds. Laman, die door ds. Tanis meermalen is herhaald, luidt: 'Aan God heb ik genoeg, van God krijg ik nooit genoeg.'

Het was ontroerend toen de oude dominee werd toegezongen door zijn achterkleinkinderen, met de bekende woorden uit Psalm 81: Opent uwe mond. Daar komt een oude zondaar, die van genade moet leven, nooit bovenuit. En wat een wonder als je deze oude en bekende psalm uit de mond van de kleine kinderen mag horen.

Ds. A. Baars hield een meditatief toespraakje, waarbij hij toewerkte naar 2 Korinthe 8:5 *...maar gaven zichzelf eerst aan den Heere en daarna aan ons, door den wil Gods.* Hij refereerde aan de naam Maarten met een voorbeeld van de kerkvader Martinus van Toers. Die leidde een dienend leven dat zover ging dat hij zijn kleding weggaf aan een halfnaakte bedelaar. Eerst gaf hij de helft van zijn mantel, maar toen werd hij gedrongen om terug te keren om hem het hele kledingstuk te geven. Een dienaar van het Woord mag een speciale plaats hebben, niet alleen in het Koninkrijk van God, maar ook in het hart van God. Het is een groot voorrecht als je uit genade opgezocht wordt door de Heere en geroepen wordt om in Zijn dienst te staan. Uit wederliefde en als antwoord op die roeping wordt je dan gewillig om jezelf te geven, aan de Heere en aan Zijn kerk. Dat heeft ds. Tanis mogen doen. Hij heeft dag en nacht gewerkt, vele jaren lang, niet alleen in de vier gemeenten die hij heeft gediend, maar ook in het brede kerkelijke leven en daarbuiten. Vele keren was hij afgevaardigd naar de Generale Synode en werd gekozen in het moderamen, een aantal keer als voorzitter.

Nadat een dubbelmannenkwartet van 'Crescendo' Psalm 42:1, 3 en 5 op een ontroerend mooie wijze had gezongen en het avondlied 'Blijf bij mij Heer', kreeg de jubilaris de gelegenheid om een dankwoord uit te spreken. Het was echt ds. Tanis die sprak, kort maar krachtig. 'De kansel blijft trekken' zo begon hij zijn toespraakje. En het liep uit op het aanprijzen van Gods genade voor arme zondaren, vanuit 2 Korinthe 13:13 'De genade van den Heere Jezus Christus en de liefde Gods en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen.' Die God is er niet alleen voor de ziel, zo zei hij, maar voor het volle leven. En daar mag hij door genade een getuige van zijn. En jonge mensen, daar kun je nou echt jaloers op zijn. En die God wacht ook op jou, zo zegt Jesaja 30:18, om je genadig te zijn!

DS. M.A. KEMPENEERS
WWW.BEWAARHETPAND.NL

Balanceren tussen orthodox en modern

Als het bij de buren regent, druppelt het bij ons, zo luidt een bekend gezegde. Alleen al wat dat betreft verdient een inkijkje over de ontwikkelingen binnen de Gereformeerde Bond van godsdienstsocioloog Teus van de Lagemaat serieuze aandacht.

In 2013 promoveerde hij op de vraag in hoeverre de individualisering zichtbaar was in de kring van de Gereformeerde Bond. In zijn proefschrift ging hij daarbij ook in op de vraag hoe leidinggevendend daarmee omgaan. Zo onderscheidde hij drie niveaus: macroniveau (hoofdbestuur en opinieleiders), mesoniveau (kerkenraden) en microniveau (gemeenteleden).

Zijn conclusie -tien jaren geleden- was dat bij het hoofdbestuur er weinig of niet sprake was van individualisering, dat op het niveau van kerkenraden er al een toenemende verscheidenheid aan behoeften en opvattingen aan de oppervlakte kwam, maar dat dit met name onder gemeenteleden zichtbaar was. Dit bracht Van de Lagemaat tot de slotsom dat er al met al sprake was van een stille evolutie in de Gereformeerde Bond. Dus geen revolutie, want er veranderde inhoudelijk niet zo veel binnen de gemeenten en veel vormen bleven nog hetzelfde. Maar onderhouds leidde het getouwtrek tussen orthodoxie en modernere opvattingen tot steeds meer aanhang van laatstgenoemde.

Verschuivingen

Dat was dus wat de godsdienstsocioloog tien jaar geleden waarnam. Zodoende werd hem recent door het RD gevraagd daarop nog eens te reflecteren. Hoe staat de Gereformeerde Bond er nu voor? Enkele opvallende uitspraken van hem:

- het brede midden van de Gereformeerde Bond heeft volop te maken met liturgische veranderingen, bijvoorbeeld als het gaat om wat er gezongen wordt in de eredienst;
- er wordt te weinig gereflecteerd op veranderingen in de gemeenten;
- in de Gereformeerde Bond is duidelijk een evangelische tendens aanwezig, in ieder geval onder gemeenteleden;
- er is een behoefte om meer van de Heilige Geest te ervaren;
- mensen die horen bij een Gereformeerde Bondsgemeente laten zich ook op andere plaatsen voeden

Daarbij ziet Van de Lagemaat ook meer nieuwe ontwikkelingen:

- de invulling van de zondag verandert steeds meer. Het twee keer naar de kerk gaan is voor steeds meer mensen een gepasseerd station. Men ziet naar eigen zeggen andere mogelijkheden om het geloof te onderhouden;
- Men houdt minder vast aan de traditionele zondagsrust. Dat begint vaak tijdens een vakantie in het buitenland; maar ook in eigen land zie je verschuivingen;
- In enkele gemeenten die gerekend worden tot de groep 'open bonders' zijn al vrouwelijke diakenen en ouderlingen aangesteld. Langzamerhand zie je dat ook gebeuren bij

gemeenten die tot de middengroep werden gerekend. Op dit punt kan er ook een kentering komen. De vraag of vrouwen meer taken kunnen vervullen leeft breed.

Wat de Gereformeerde Bond landelijk gezien uitdraagt, is volgens Van de Lagemaat de laatste tien jaar vrijwel niet veranderd. Daarnaast is er een groep die over een aantal thema's, bijvoorbeeld Israël, anders denkt ten opzichte van standpunten die het hoofdbestuur uitdraagt. In het algemeen lijkt de invloed van het hoofdbestuur op de achterban minder te worden en zoekt ze nog steeds blijvend te balanceren tussen de diverse opvattingen in de achterban. Blijft het hoofdbestuur staan achter klassiek-gereformeerde standpunten wat betreft schepping en evolutie, vrouwelijke ambtsdragers en acceptatie van homoseksuele relaties, in gemeenten die zich (gedeeltelijk) rekenen tot de Gereformeerde Bond zijn er daarentegen wel veranderingen te zien.

Geen eiland

Waarom deze aandacht voor deze hervormd-gereformeerde reflecties? Omdat de Gereformeerde Bond geen eiland is in kerkelijk Nederland, waarbij we kunnen zeggen: wat daar speelt, is bij ons niet aan de orde. Integendeel! Ook zonder systematisch onderzoek zijn er zo al een aantal ontwikkelingen te noemen die zichtbaar zijn:

- er komt meer behoefte aan liturgische veranderingen (wat en hoe we zingen)
- er zijn evangelische tendensen aanwezig (muziekkeuzes en theologische lectuur)
- kerkgangers laten zich door meerdere bronnen voeden (conferenties en websites)
- de invulling van de zondag verandert (tendens naar minder strikte zondagsrust; twee keer naar de kerk gaan is niet vanzelfsprekend)
- traditionele opvattingen worden niet of minder overgenomen (vanouds gedeelde opvattingen over Israël, politiek en de man-vrouw-verhouding worden persoonlijk ingekleurd).

De vraag is of er nog voldoende wordt gereflecteerd op deze ontwikkelingen, waarbij alle betrokkenen het belang inzien om dit in gezamenlijkheid te doen. Dit geldt zowel binnen een kerkverband als tussen kerkverbanden onderling. Alleen al de recente commotie rond een besluit met betrekking tot de Herziene Statenvertaling van scholengroep Driestar-Wartburg laat zien dat de gezamenlijkheid steeds meer onder druk staat. Dit zal de individualisering van gemeenteleden verder vergroten.

DS. W.L. VAN DER STAAIJ

In memoriam ds. A. van de Weerd

6 november 2023

*Zo laat Gij, Heer', Uw knecht,
Naar 't woord, hem toegezegd,
Thans henengaan in vrede;
Nu hij Uw zaligheid,
Zo lang door hem verbeid,
Gezien heeft, op zijn bede.*

Onder het orgelspel van dit vers werd op maandag 13 november het lichaam van ds. A. van de Weerd door zijn zoons en schoonzons uitgedragen uit de kerk van Driebergen. Een week daarvoor kwam er een einde aan zijn aardse leven. En mocht hij – naar we mogen geloven – ingaan in de vreugde zijns Heeren.

Ruim eenenvijftig jaar mocht onze vriend en broeder dienaar van het Woord zijn. In 1972 deed hij intrede in de gemeente van Damwoude. Daarna diende hij achtereenvolgens de gemeenten van Zeist, Urk-Eben-Haëzer, Dordrecht-Centrum en Nieuwkoop. Nadat hij begin 2009 met emeritaat ging, bleef hij preken en verrichtte hij op verschillende plaatsen nog pastoraal werk.

Als dienaar van het Woord heeft ds. Van de Weerd – zo vertelde hij zelf – altijd de boodschap van 'recht en genade' willen brengen. Hartelijk wist hij zich verbonden aan de geestelijke lijnen die kenmerkend zijn voor de oude christelijke gereformeerde prediking. Hij zag het gevaar van een oppervlakkige boodschap waarin de zonde wel genoemd wordt, maar alles vervolgens in de preek weer gladgestreken wordt. Ernstig wees hij altijd weer op de noodzaak van wedergeboorte en bekering. Zijn prediking was prediking van de drie stukken, van de twee wegen en van de ene Naam.

Wat dat laatste betreft: op zijn ziekbed wees hij nogal eens naar een wandbord dat hij ooit van de Urker catechisanten had gekregen, en waarop Christen uit Bunyans Christenreis was afgebeeld bij het kruis. Bovenaan dat bord stond: 'Doch wij prediken Christus, den Gekruisigde'. En hij vertelde wat dat woord ambtelijk betekende, maar ook persoonlijk. Zijn domineespak moest uit. En hij kon alleen zalig worden door het bloed van het Lam.

Kernachtig was wat hij – als een soort geestelijk testament – voorin het Bijbeltje van één van zijn kleinkinderen schreef: 'Lessen bij de Bijbel:

- Ken de gestalte van een arme zondaar (Romeinen 3);
- Ken de boodschap aan de nachtdiscipel (Johannes 3);
- Luister naar het antwoord aan de stokbewaarder (Handelingen 16);
- Ken de tollenaarsbede (Lukas 18).'

Afgelopen voorjaar kregen zijn vrouw en hij het aangrijpende bericht te horen, dat hij ongeneeslijk ziek was. Bij het verlaten

van het ziekenhuis trof onze broeder een Nunspeetse collega, ds. Schot. Die wees hem op Jesaja 46: 10b: 'Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen'. Dat was voor hem een woord op zijn tijd. De Heere heeft het gebruikt om hem te onderwijzen en te vertroosten op zijn ziekbed. De diepste troost was – zo vertelde hij me – dat dit welbehagen door de Middelaarshand van Christus gelukkig voortgaat, en dat hij mocht weten dat hij door genade in dit welbehagen besloten lag.

Na het bericht van zijn ernstige ziekte ontving ds. Van de Weerd nog bijna acht maanden op aarde. De eerste tijd stond nog sterk in het teken van het preken en het schrijven van dagboekmeditaties. De laatste periode werd onze broeder soms persoonlijker in het spreken over wie hij was voor de Heere, en Wie de Heere door genade was geworden voor hem. Daar kwam nog iets bij. Juist in de periode van ziekte hebben velen uit het land meegedeeld door middel van brieven en kaarten. En daarin schreven verschillende mensen ook hoe het ambtelijk werk van onze broeder voor hen tot zegen is geweest. Ook dat heeft in de omstandigheden van zijn ziekbed vertroosting gegeven.

Als mijn vrouw en ik na onze bezoeken terugkeerden naar Katwijk, vroegen de kinderen thuis nogal eens, hoe het met ds. Van de Weerd was. Bij één van die gelegenheden heb ik gezegd: Alles wat gebeuren moest, is gebeurd. Zo was het ook: Alle voorbereidingen waren getroffen, maar onze broeder mocht zelf ook bereid zijn. In de laatste weken en dagen van zijn leven was er iets van wat Jakob op zijn sterfbed mocht beoefenen: 'Op Uw zaligheid wacht ik, HEERE'.

Op maandag 13 november waren we met velen bijeen in de kerk van Driebergen. In de rouwdienst stonden we stil bij Jesaja 46: 10b en Mattheus 14: 12-14a. Daarna begaven we ons naar de begraafplaats, waar het lichaam van onze broeder aan de schoot der aarde werd toevertrouwd en ds. Visser vervolgens nog enkele gepaste woorden sprak.

Met weemoed staren we onze broeder na. Zijn dienst houden we in dankbare herinnering. En met ontroering bedenken we: in zijn leven maakte de Heere Zijn Woord waar, dat Hij 'Zijn welbehagen betoont aan hen die nederig naar Hem vragen, Hem vrezen, Zijne hulp verbeiden en door Zijn hand Zich laten leiden'. Die God leeft nog! Mogen we Hem zoeken terwijl Hij te vinden is! De Heere sterke en trooste mevrouw Van de Weerd, de kinderen en kleinkinderen. En Hij stelde de gedachtenis van ds. Van de Weerd tot zegen.

DS. A.J.T. RUIS

In gesprek (slot)

Opnieuw hartelijk dank voor die abonnees die de moeite namen om op de door mij gestelde vragen in te gaan, soms erg uitgebreid zelfs en zeker leerzaam. Maar de vraag over het geloof van de discipelen na de opstanding van de Heere Jezus vonden veel lezers de moeilijkste. De vraag luidde als volgt: Volgens Lukas 24 waren de twee Emmausgangers vol van het wonder van de openbaring van de Heere Jezus en ijlden ze terug naar Jeruzalem om het blijde nieuws aan de anderen door te geven. Lukas zegt dat ze hartelijk werden verwelkomd met de groet: De Heere is waarlijk opgestaan en is van Simon gezien, Lukas 24:34.

Het verslag van de evangelist Markus stelt ons voor een raadsel als hij schrijft: En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen. Dezen, ook heen gaande, boodschapten het aan de anderen, maar zij geloofden ook die niet, Markus 16:12 en 13. Hoe zit dat? Van de antwoorden die ik kreeg noem ik er twee. De ene evangelist gaat wat uitgebreider op de geschiedenissen in dan de ander. En dat heeft de Heilige Geest ook zo gewild. Onze geachte lezer voegt er deze vraag aan toe: Zouden wij ze geloofd hebben? Een andere lezer stelt: Dat de evangelisten ogenschijnlijk niet eenparig zijn in de weergave van de reacties van de discipelen op de verschijningen van de Heere Jezus hoeft geen probleem te zijn. Wie kan ten volle geloven zonder de minste spranken van ongeloof? Het geeft te meer aan dat er zonder de kracht van de Heilige Geest geen geloof mogelijk is.

Welnu, naar aanleiding van deze en dergelijke opmerkingen, is het dacht ik goed te bedenken dat, als we de vier beschrijvingen van het lijden en de opstanding van de Heere Jezus naast elkaar leggen terstond duidelijk wordt dat de discipelen zeer aangrijpende, onverwachte dingen hebben meegemaakt die het menselijk verstand verre te boven gaan. Het lijden, sterven en de opstanding had Christus wel voorzegd ja, maar het was niet werkelijk tot hen doorgedrongen vanwege het menselijk onbegrijpelijke en hun verduisterd verstand. Bovendien, en mooi dat onze lezers daar op wijzen, ze hadden het licht en de kracht van de Heilige Geest zo nodig. En zelfs dan zouden ze nog maar iets van Gods Raad en het heilshandelen

verstaan. Maar wel genoeg om tot verwondering en aanbidding te komen.

Maar nu Markus 16:12. Het eerste wat daar staat is dat Christus Zich in een andere gedaante openbaarde. Wat betekent dat? In ieder geval dit dat Hij niet meer een sterfelijk lichaam had, zoals voorheen, maar een verheerlijkt lichaam. Hebt u wel eens iemand ontmoet met een verheerlijkt lichaam? Martha en Maria kregen na de opwekking van hun broer de ouwe Lazarus weer terug. Maar Jezus had onsterfelijkheid aangedaan, zoals met al de Zijnen zal gebeuren. Er lag dus iets bevreemdends over de Heere, iets bovennatuurlijks. Al had Hij, getuige de wonden in Zijn handen en voeten nog hetzelfde lichaam.

Maar goed: vol van blijdschap en verwondering keerden de twee terug naar Jeruzalem, waar ze vol blijdschap werden ontvangen. Maar als sommigen dan twijfelen en zelfs niet geloven, moeten we aannemen dat het dan wel discipelen waren, maar op een andere plaats. De Heere had vele discipelen en discipelinnen en die bevonden zich niet allemaal op dezelfde plaats in Jeruzalem. Vandaar dat zij behalve geloof ook ongeloof tegen kwamen, zoals de tien overgebleven discipelen van 'de twaalf' bij een elfde, namelijk Thomas, ook op ongeloof stuitten. Zo is er bij andere ogenschijnlijk tegenstrijdige berichten te rekenen met de hectiek en het verrassende en het ongelooflijke van wat er na Jezus' opstanding onder en met de Zijnen gebeurde.

Al moeten we wel bedenken dat de Heere toen en ook nu het ongeloof altijd veroordeelt. En moeten we maar vasthouden aan Jezus' eigen woorden tot Thomas en tot ons, Zijn laatste zaligspreek: "Zalig zijn zij die niet zullen gezien hebben en nochtans geloofd zullen hebben", Johannes 20:29.

En nu gaan we weer terug naar de vragen die abonnees ingezonden hebben. Waarvoor dank. Allen hartelijk gegroet van

DS. K. HOEFNAGEL

Prediking en bevinding (5)

Ik herhaal nog maar even de woorden waarmee ik mijn artikel de vorige keer besloot. “Schriftuurlijk preken is altijd bevindelijk preken. Een prediking waarin de bevinding niet rechtstreeks uit de tekst in haar bijbels verband voortkomt, is noch Schriftuurlijk, noch bevindelijk, maar misleidend.”

We zullen het er wel over eens zijn dat we met name in het boek der Psalmen de bevinding van Gods Kerk vinden. Bekend is de uitspraak van Luther dat we daar Gods heiligen in het hart zien. Door de eeuwen heen hebben de predikers van het Evangelie uit die zelfde Psalmen geput om de weg en het werk van de Heilige Geest in de harten te verkondigen. Laat ik me in deze vijfde bijdrage beperken tot één prediker als voorbeeld. De reformator Johannes Calvijn. Dienaar van het Woord in Genève. Hij is niet de minste Schriftuitlegger. Bijna alle boeken van de Bijbel heeft hij bepreekt, boek voor boek, hoofdstuk voor hoofdstuk, vers voor vers. Zo ook het boek der Psalmen. In zijn Voorrede op zijn commentaar op de Psalmen schreef Calvijn: “Ik ben gewend dit boek *een anatomie van alle delen van de ziel* te noemen, omdat er geen bevinding is die hierin niet als in een spiegel wordt weergegeven. Of liever: de Heilige Geest heeft hierin op een levensechte wijze alle verdriet, droefheid, angst, twijfel, hoop, zorg, vrees en ontsteltenis die de menselijke geest beroeren, getekend.”

Diezelfde Psalmen dragen, aldus Calvijn, ook toetsstenen aan om “onszelf te onderzoeken of wij onze zwakheden en misdaden niet blijven verbergen.” Ook het werk van de ontdekking en overtuiging behoort immers tot de activiteit van de Heilige Geest. Heilzaam en onmisbaar. “Het is ongetwijfeld een zeldzaam en bijzonder voordeel als alle schuilhoeken worden opengelegd en het hart in het licht wordt geplaatst om gereinigd te worden van de verschrikkelijke besmetting van huichelarij.” Aan het slot van zijn Voorrede laat Calvijn merken dat hijzelf door Gods genade niet vreemd is aan de zalmakende bearbeiding door de Heilige Geest in zijn eigen leven. Dat heeft met name zijn omgang met de Psalmen hem geleerd. “Juist deze kennis en ervaring heeft mij veel geholpen om de Psalmen te verstaan, zodat ik niet in een vreemd land rondreis. Als ik mij niet vergis, zullen de lezers merken dat ik spreek over bekende dingen, als ik de innerlijke ervaring van David en anderen bespreek.”

Zo heeft Calvijn over de Psalmen gepreikt. En zo heeft hij ze ook behandeld in zijn colleges voor de studenten. Hij deed dit vanuit de hartelijke overtuiging dat de getrouwe en zuivere prediking van het Woord van God zich niet beperkt tot de proclamatie van de verwerving van de zaligheid door de Heere Jezus alleen, hoe centraal en onmisbaar zulk een prediking ook is. Evenmin beperkte Calvijn zich tot de verordening van de zaligheid door de eeuwige Vader, en

dat terwijl de reformator de verkiezing tot zaligheid meermalen ter sprake brengt. Niet minder moet, volgens reformatorische opvatting, tot de prediking behoren de uitleg aangaande schenking en toepassing van de zaligheid in het hart van zondaren door de Heilige Geest. En hoe Gods genade de heiligen bij de verkregen verlossing bewaart. Dat alles vinden we dus met name in het boek der Psalmen. Geen wonder dan ook dat Calvijn het Psalmenboek typeert als *een schatkamer vol onderscheiden en schitterende kleynodiën*.

Laat ik een enkel voorbeeld geven uit de preek- en onderwijspraktijk van Calvijn, als hij uit de Psalmen put. Om te laten zien dat en hoe de reformator niet nalaat bevindelijk te preken, en zijn studenten daarin ook te onderwijzen. Ik ontleen een en ander aan het leerzame boek van wijlen ds. J. van der Haar over *Het geestelijke leven bij Calvijn* [1959].

“Het is het eigen werk van de Heilige Geest om Gods wet in onze harten te griffen. God handelt in ons niet als in stenen, zodat Hij ons zonder gevoel van ons hart of innerlijke beweging zou meesleuren” [Psalm 40: 8]. “Ofschoon de wet Gods aan onze ogen is voorgesteld, kunnen wij toch niet veel nut van haar lezing verkrijgen, tenzij de innerlijke Leermeester van Gods Geest erbij komt” [Psalm 119: 26]. “Door ’s mensen geest wordt het voorgaande niet verstaan, totdat God hem door Zijn Geest bestraalt” [Psalm 90: 12]. “Door het woord ‘toorn’ herinnert de Geest de gelovigen aan hun schuld” [Psalm 74: 1]. “God bestraalt de geest met de Geest des verstands en neemt onze verharding weg door de Geest der gehoorzaamheid” [Psalm 119: 171]. “Om recht te bidden, schittert in ons de wijsheid des Geestes” [Psalm 79: 10].

“Daar wij vijanden waren, heeft Hij door middel van het Evangelie en de Geest ons verlichtende, tot het deelhebben aan Zijn genade geroepen” [Psalm 81: 7]. “God opent door de verborgen genade van Zijn Geest gesloten ogen” [Psalm 119: 17]. “De Heilige Geest spreekt van binnen onuitsprekelijke zuchtingen voor” [Psalm 10: 17]. Zo is er de “verborgen troost van Gods Geest” [Psalm 94: 12]. “Door middel van het Evangelie is een overvloedige Geest der aanneming gegeven, vanwaar het heil voortkomt” [Psalm 67: 3]. Aldus de evangelieprediker Calvijn.

Al met al: bijbelse prediking is bevindelijke prediking, of zij is geen ware en zuivere prediking.

DS. J.M.J. KIEVIET

Lessen uit de Levensbron (5)

Zaligmakende ellendekennis

De vorige keer overdachten we naar aanleiding van de preek over Zondag 2 van prof. Lengkeek dat de ellendekennis alles te maken heeft met de liefde van God die in het zondaarshart wordt uitgestort in de wedergeboorte.

Die kennis van de ellende staat nooit los van het werk van Christus. Prof. Lengkeek zei het zo: *In Christus ingeplant, is het gebod gekomen. En hij die tevoren geen zonde kende, belijdt dat de zonde weder levend geworden is.*

Buiten het werk van Christus kan er geen ware kennis van onze ellende zijn. Paulus kende de diepe inhoud van de wet niet totdat Christus in zijn leven kwam. Maar toen Christus hem neervelde op de weg naar Damaskus werd de wet levend voor hem. Toen leerde hij zijn ellende kennen. Om in die weg tot de kennis van Christus te worden geleid. Zulke ellendekennis is met recht zaligmakende kennis.

Christus is Profeet

Christus is de Gezalfde des Heeren. Hij is gezalfd tot onze hoogste Profeet en Leraar, enige Hogepriester en eeuwige Koning.

Op die wijze vergadert Hij Zijn Kerk uit het ganse menselijk geslacht. Hij gaat werken met Zijn Woord en door Zijn Geest in het hart van een zondaar.

Hij zal een zondaar gaan onderwijzen. Niet alleen in de weg van de verlossing, maar ook in de kennis der ellende.

Hij is de Eerste in het geestelijke leven. Hij was het die Saul van Tarsen deed verstaan hoe groot zondaar hij was. Hij was het die de Samaritaanse vrouw aan haar zonden ontdekte. Hij was het die Levi uit het tolhuis riep.

Als Hij begint te werken in het hart van een zondaar openbaart Hij Zich niet als Borg en Middelaar. Hij begint Zijn profetisch onderwijs niet met het werk van Zijn verlossing. Maar Hij gaat ordelijk plaats maken voor Zijn werk als Verlosser. Daarom komt Hij als Profeet met de wet van Zijn Vader.

Op die wijze maakt Hij een zondaar zijn ellendige toestand bekend.

De wet is in Zijn hand

Ja de ellende wordt gekend uit de wet van God. Maar die wet ligt wel in de handen van Christus. Het is Christus Die een zondaar de geestelijke betekenis van de wet doet verstaan. Christus leert een zondaar dat het gaat om het liefhebben van God boven alles en onze naasten als ons zelf. Wat een wijsheid. Hoe zou u anders tot uw troost kunnen verstaan dat Christus de Zaligmaker van zondaren is? Hoe zou u anders de naam JEZUS kunnen verstaan, die predikt dat Hij gekomen is om Zijn volk zalig te maken van hun zonden?

Toen Christus door Samaria moest gaan om een zondares zalig te maken, sprak Hij met haar over Zichzelf als het levende water. Maar de Samaritaanse vrouw begreep er niets van.

Totdat Christus als Profeet haar bekend maakte met haar zondige leven. Daar had Hij niet veel woorden voor nodig. Hij sprak slechts: *Ga heen, roep uw man, en kom hier!*

Toen werd ze eerlijk en zei dat ze geen man had. Dat wist Christus. Daarom vervolgde Hij Zijn ontdekkende onderwijs: *Gij hebt wel gezegd: Ik heb geen man, want gij hebt vijf mannen gehad, en dien gij nu hebt, is uw man niet; dat hebt gij met waarheid gezegd.*

En wat heeft de Samaritaanse vrouw gezegd tegen haar stadsgenoten nadat Christus Zich aan haar openbaarde als de gekomen Messias?

Komt, ziet een Mens Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?

Hoe Schriftuurlijk is het toch dat Christus als Profeet ons de ellende leert kennen door de wet.

Ontdekking tot zaligheid

Christus heeft een heerlijk doel voor ogen als Hij een zondaar ontdekt aan zijn ellende door de wet van Zijn Vader. Hij werkt daarmee de bekering tot zaligheid in het hart van een zondaar.

Prof. Lengkeek legde dat als volgt uit: *Zo ook wordt u meer en meer, juist door uw – het wijst op uw onderschrijving van het recht van God op u – streven naar wetsvervulling, ontdekt aan de waarheid. De waarheid dat er in u, dat is in uw vlees, geen goed woont. Dat u nimmer zult kunnen voldoen aan de eis van de Heere. De Heilige Geest is bezig om alle paden bij u te versperren, opdat u zult leren vragen naar Hem, Die de wet volbracht in volkomenheid, Jezus Christus.* Dan wordt de wet een tuchtmeester tot Christus. Wat een wonderlijk werk. Hij maakt plaats voor Zichzelf.

Heeft zó de wet in uw leven gefunctioneerd? Heeft de kennis van uw zonden u tot Christus uitgedreven? Dan hebt u in verwondering leren zingen:

*Nooddriftigen zal Hij verschonen;
Aan armen, uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen gâ,*

DS. J. DE BRUIN

Archibald Alexander (8)

Het christendom is waar

Alexander beschrijft het leven van iemand die totdat hij volwassen was weinig nadacht over godsdienstige zaken. Alexander put uit het manuscript dat die persoon over zichzelf heeft geschreven. In dat boek wordt duidelijk dat sommige personen geleidelijk tot de kennis der waarheid worden gebracht en dat het moeilijk is de juiste grens te trekken tussen algemene en bijzondere genade. De vraag kwam vaak boven waarom het christendom gelijk zou hebben en andere godsdiensten niet. Het lezen van een boek overtuigde hem dat het christendom waar is. Dit was het eerste licht in zijn ziel.

Onbekend met de weg van verlossing

Maar dit gaf geen kennis van de weg van verlossing. Hij kreeg een boek te lezen over de onderwerping aan de rechtvaardigheid van God. De schrijver was een predikant die al jarenlang gepreekt had, maar toch niet wist hoe een zondaar gerechtvaardigd wordt. Door het lezen van dit tweede boek mocht verstaan worden de evangelische wijze van rechtvaardigmaking. Een mens kan zichzelf niet rechtvaardigen.

Persoonlijk gebed

Alexander geeft weer dat de man nu meer ging nadenken over godsdienstige zaken en begon in afzondering persoonlijk te bidden. Hij las een preek over de lankmoedigheid en het geduld van God. Dit gaf een diepe indruk van Gods goedheid en verdraagzaamheid jegens hem. Hij haastte zich naar de plaats van afzondering, gaf daar zijn tranen de vrije loop in het gebed. "Plotseling werd ik overstelpt door een stroom van vreugde." De indruk bleef over dat hij in de gunst van God deelde en zeker eeuwig gelukkig zou worden.

Wegwerpelijk kleet

Als dit de wedergeboorte was, zou dit blijken uit het breken met alle zonden. Hij werd geconfronteerd met een verzoeking tot een hardnekkige zonde en hij bezweek in die verzoeking. Hij hoorde een preek over de tekst: 'Al onze gerechtigheden zijn een wegwerpelijk kleet.' Het is ijdel op eigen werken te vertrouwen. Ook was er een afschuw van verdorven gedragingen.

Opwekking

De voorzienigheid van God bracht hem op een plaats waar al enige tijd een opwekking gaande was. Jonge bekeerlingen spraken vrijuit over hun overtuiging en bekering. Eerlijk vertelde hij aan de predikant wat er gebeurd was in zijn leven. Ook dat hij niet gebroken had met een zonde waaraan hij verslaafd was. Die predikant zei: "Dan zijn uw oefeningen zeker niet van de aard van ware godsdienst en moet u zoeken naar een betere hoop of u zult nooit in de hemel worden toegelaten." Deze woorden verdreven elke gedachte dat hij zich in een staat van genade bevond.

Overtuiging van zonde

Hij begon nu te zoeken naar overtuiging van zonde als een noodzakelijke voorbereiding voor de bekering. Hij hoopte dat elke preek het middel zou zijn om zijn ziel te verschrikken. Hij probeerde zich de ontzettende oordelen en de kwellingen van de verdoemden voor te stellen. Maar zijn hart leek zich elke dag verder te verharden. Hij moest verhuizen en kwam tot de conclusie dat het rechtvaardig was als God hem naar de hel zond. Toen werd zijn ziel rustiger als tevoren. Hij hield op met alle eigen inspanningen om gerechtvaardigd te worden. Een predikant zei dat er geen bepaalde graad van overtuiging nodig was. Het enige nut van overtuiging was dat je de behoefte aan Christus als Zaligmaker zou gaan voelen.

Christus kan verlossen

De predikant zei: "Christus is een Advocaat aan de rechterhand van God, en staat gereed om elk geval aan te nemen dat aan Zijn handen wordt toebetrouwd, en hoe wanhopig uw geval nu ook lijkt te zijn, vertrouw het aan Hem toe, en Hij zal u in zekerheid brengen, omdat Hij allen die door Hem tot God gaan, volkomen kan zalig maken." Toen mocht hij zien dat Christus zelfs in staat was hem te verlossen en hij wilde zijn zaak in Zijn handen over geven. De mogelijkheid van zalig worden gaf hoop in zijn ziel. Kostbare beloften en teksten uit de Bijbel werden hem toegefluisd. De volgende avond kreeg hij een diepe indruk van Gods goedheid, zoals hij die nog nooit had gehad. Zijn ogen leken wel fonteinen van tranen.

Diepere ontdekking

De ontdekking ging door. Hij had veel aan het lezen van een boek van Owen 'Inwonende zonden.' Hij las ook van Edwards 'Religieuze gevoelens' en brieven van Newton. Daarna besloot hij alleen de Bijbel te lezen. Hij smeekte om genade: 'O God, zijt mij zondaar genadig.' De Heere liet hem zien dat er verlossing door Christus was. Dit maakte Christus als 'gans begeerlijk' en als zijn Zaligmaker Die voor hem geleden had. Alle twijfel was verdwenen. Hij las Johannes 18 en wat daarop volgt. Hij leek een Boek te lezen dat volkomen nieuw was. De bladzijden leken met een hemels licht bestraald. Hij sloot een verbond met God en plaatste daar zijn handtekening onder. Maar met dit alles was zijn oude mens nog niet dood. Hier stopt het relaas dat Alexander gebruikte.

DS. A. VAN HETEREN

*Mijn raad zal bestaan, en Ik zal
al Mijn welbehagen doen.
Jesaja 46 : 10^B*

Door de Heere van zijn aardse taak ontheven, mag hij Hem nu in volmaaktheid dienen en groot maken. Bedroefd om het verlies delen wij u mee dat, na een ernstige ziekte, door de Heere van onze zijde is weggenomen mijn dierbare man, onze geliefde, zorgzame vader, schoonvader en opa

Arie van de Weerd

dienaar van het Goddelijk Woord

Apeldoorn, 9 mei 1942 Nunspeet, 6 november 2023

Nunspeet: J.L. van de Weerd - Haalboom

Oosterwijk: Leendert van de Weerd
Arina van de Weerd - Kempeneers
Ariën, Sanne-Myrthe, Janne-Lize

Hulshorst: Peter van de Weerd
Karin van de Weerd - Bor
*Sander, Marthe & Timo,
Laura, Anne & Boris*

Ouddorp: Angenieke Versluis - van de Weerd
Ad Versluis
Jane & Lennard, Daan, Gert

Middelharnis: Tineke Albregts - van de Weerd
Leen Albregts
Fien, Noor

Nunspeet: Lambert van de Weerd
Willemijn van de Weerd - de Weerd
Laurent, Mathieu, Charlène

Elburg: Evelien Verduijn - van de Weerd
Ron Verduijn
Adam, Bernard, Cato

Prins Bernhardstraat 70
8071 LT Nunspeet

De begrafenis heeft, maandag 13 november 2023, plaatsgevonden op de Nieuwe Algemene Begraafplaats, Traaij 301, graf II-012 te Driebergen.

*Gedenkt uwer voorgangeren,
die u het Woord Gods gesproken hebben;
en volgt hun geloof na,
aanschouwende de uitkomst hunner wandeling.
Hebreeën 13:7*

Met droefheid om zijn overlijden en dankbaarheid voor de zegen van de Heere in zijn ambtelijke arbeid geschonken, hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze oud-predikant

ds. A. van de Weerd

Met liefde, trouw en toewijding heeft hij de gemeente van 1987 tot 2005 in prediking, catechese en pastoraat mogen dienen.

We bidden zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie Gods onmisbare nabijheid en kracht toe om dit grote verlies te dragen.

Namens kerkenraad en gemeente van de
Christelijke Gereformeerde Kerk
te Dordrecht-Centrum,
ds. A. van der Zwan, preses
drs. J. de Heer, scriba

Dordrecht, 6 november 2023

*Gedenkt uwer voorgangeren, die u het Woord Gods
gesproken hebben; en volgt hun geloof na,
aanschouwende de uitkomst hunner wandeling.
Hebreeën 13:7*

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk Urk Eben-Haëzer heeft met ontroering kennis genomen dat door de Heere uit dit leven weggenomen is, zijn oud-herder en leraar

Ds. A. van de Weerd

Ds. van de Weerd heeft onze gemeente in alle getrouwheid mogen dienen in de jaren 1982-1987. Met dankbaarheid aan de Heere herinneren we ons wat hij voor de gemeente betekend heeft in de prediking, pastoraat en catechese.

Ons gebed en meeleven gaan in bijzonder uit naar zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie. De HEERE trooste en ondersteune hen allen in dit grote verlies.

Namens de kerkenraad,
Ds. A. van Heteren, preses
J. de Boer, scriba

Urk, 6 november 2023

*Een ding heb ik van den HEERE begeerd, dat
zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens
mocht wonen in het huis des HEEREN,
om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen,
en te onderzoeken in Zijn tempel.
Psalm 27:4*

De kerkenraad van de Christelijke Gereformeerde Kerk
'Eben-Haezer' Urk is dankbaar dat zijn oud-herder
en leraar

Ds. M.C. Tanis

op 6 november 2023 zijn 70-jarig ambtsjubileum
mocht vieren. Hij mocht in onze gemeente 70 jaar
geleden als dienaar van het Goddelijke Woord
worden bevestigd.

We denken met dankbaarheid terug aan de jaren
1953-1958 waarin hij onze gemeente heeft
mogen dienen.

Namens de kerkenraad,

ds. A van Heteren, preses
Diaken J. de Boer, scriba

Urk, 7 november 2023

Actie !!

Cursus Bij U is vergeving van John Owen
digitaal € 59.50 / schriftelijk € 69.50
Prijs is inclusief boek

De lessen geven u inzicht in de samenhang van de tekst

Voor meer info zie onze website of vraag een gratis brochure aan.

Cursussen Oudvaders

Reijerskoop 251- 2771BK - Boskoop tel. 0118-583025 / 0172-532796

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Vraag vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegrafenissen.nl
info@vanstaverenbegrafenissen.nl

VAN DE REDACTIE

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal verschijnen D.V. don-
derdag 14 december 2023. Kopij graag binnen donderdag 30
november 2023.

Ds. A. v.d. Weerd

Meerdere malen hebben we ds. V.d. Weerd bezocht in de
achterliggende tijd van ziekte en afnemende krachten. Er
mocht overgave zijn in zijn hart en het verlangen om ont-
bonden te zijn en met Christus te zijn. Nu is hij niet meer
onder ons. We mogen geloven dat hij nu alles te boven is om
de Heere naar de ziel eeuwig en volmaakt groot te maken en
te verheerlijken. Hij mag met jaloersheid nagestaard wor-
den door zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. De Heere
trooste en sterke hen zoals Hij dat alleen kan.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking
beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en
Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

100 jaar CGK Ameide

Het jaar 2023 is voor de Christelijke Gereformeerde Kerk van
Ameide een gedenkwaardig jaar. Op afgelopen 5 juli was het
namelijk 100 jaar geleden [1923] dat de gemeente werd geïn-
stitueerd. Dit bijzondere feit mocht op 7 juli in een kerkdienst
worden herdacht.

Ter gelegenheid van dit feit wordt er een herdenkingsboek
uitgegeven onder de titel: "Het kerkje aan de Achterweg"
100 jaar Christelijk Gereformeerd Ameide. Dit boek zal op DV
9 december in een jubileumbijeenkomst met genodigden
worden overhandigd aan de kerkenraad. Aanvang 14.30 uur.
Wij nodigen u hartelijk uit om deze bijeenkomst bij te wonen,
welke gehouden zal worden in het eigen kerkgebouw. J.W. van
Puttestraat 5, 4233 EJ Ameide.

Het herdenkingsboek is te koop, en wel voor de prijs van €20,-
[excl. verzendkosten]. Het is te bestellen bij dhr. Th. Oevermans,
Sluis 13, 4233 CK Ameide. Emailadres: goevermans@solcon.nl
Het boek kan ook worden gekocht na afloop van de jubileum-
bijeenkomst.

Namens de commissie 100 jaar Ameide.

COLOFON

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de
stichting Bewaar het Pand. ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren, ds. M.A. Kempeneers en ds. W.L. van der
Staaïj

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

bescherm het mobieltje van je kind. veilig en verantwoord.

Dé ouderlijk toezicht app met ondersteuning van Kliksafe

- ✓ Eén maand gratis op proef
- ✓ Nederlandse ondersteuning
- ✓ Betalen met iDEAL

Qustodio
ondersteund door **kliksafe**

Qustodio is dé app voor opvoeders. Met Qustodio begeleid je je kind in de ingewikkelde wereld van internet. Stel samen met je kind schermtijd in, bepaal bedtijd, houd ongewenste websites tegen, kijk mee met YouTube. Zo zorg je voor een gezonde digitale balans voor je kind.

Wat kun je nog meer met Qustodio

Zie in een tielijn alle digitale activiteiten van je kind. Zie welke games en apps er gebruikt worden. Krijg inzicht in oproepen en sms'jes. Weet waar je kind is met locatiebepaling. Krijg een melding als je kind in een bepaalde situatie op de panieknop drukt.

Hoe werkt het?

Je start een account en maakt een profiel aan voor je kind. Daarna installeer je de Kids-app op de apparaten van je kind of kinderen. In de Ouder-app (mobiel) of het Family Portal (op je pc of laptop) kun je alles zien wat je kind online doet.

probeer een maand
gratis exclusief op
kliksafe.nl/qustodio

De training voor voorgangers is van groot belang voor Cubaanse broeders. We hebben te maken met veel beperkingen.

**Steun
theologische
scholen in
Cuba en Spanje.**

Doneer nu

NL65 RABO 0301 9573 63 o.v.v. 'Najaarsactie'

De SEZ helpt theologische scholen in Cuba en Spanje door financiële steun aan Bijbelgetrouwe docenten, het verstrekken van studieboeken aan studenten, docenten en bibliotheken, en het voorzien in hulpmiddelen zoals printers.

www.sez.st/najaarsactie

Maakt u Happiness gelukkig?

Haar naam betekent geluk. Maar daar is weinig van te merken in het leven van dit meisje. Als jongste van negen kinderen, was ze al op zesjarige leeftijd wees.

Dankzij uw gift krijgen kinderen als Happiness onderwijs, horen ze over de Heere Jezus, en hebben zij een toekomst. Gelukkig!

**Uw decembergift
wordt verdubbeld!**

Scan de QR-code en doneer!

**Doneer
4 kinder-
bijbels voor
€ 20**

ANBI

Stéphanos
www.stephanos.nl

Uw gift is welkom op
NL74 RABO 0335 3074 50 of
via de QR code. Of word
sponsor via stephanos.nl/ikhelp